ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ - БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200 з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 196. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 20 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1975 No. 196. VOL. LXXXII.

„Пісня і танок України" започаткують у Філядельфії репрезентативну виставку у 200-річчя ЗСА

Філядельфія, Пан. — Громадський Комітет 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення інформує, що тут між 8 і 23 листопада ц.р. в Музеї Пенсильванійського університету відбуватиметься виставка образотворчого і народного мистецтва, що її спонзорують Відділ УККА у Філядельфії, „Філядельфія 76", Інк. та Музей Пенсильванійського університету. На виставку запрошені численн. .юсті з американського й етнічного світу. В суботу, 8 листопада, з нагоди відкриття виставки, відбудеться великий репрезентативний концерт „Пісня і танок України" в приміщенні Музею. В концерті візьмуть участь чоловічий хор „Прометей", квартет бандуристів під кер. Р. Левицького, танцювальний ансамбль СУМА, танцювальний ансамбль „Черемош", солісти Чаплинський та Ю. Шашаровська, при фортепіяновому супроводі Б. Перфецького. Комітет просить українські організації не влаштовувати в тому дні жадних інших імпрез.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ПАССЕЙК ВШАНУЄ ГЕН. ТАРАСА ЧУПРИНКУ

Пассейк, Н. Дж. — Заходом Громадського Комітету, який діє під патронатом УККА, відбудеться тут в неділю, 26-го жовтня ц.р. о год. 6-й вечора в Українській Централі — 240 Говп евеню, Святочна Академія для відзначення 25-их роковин геройської смерти головного командира УПА ген. хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича з великою мистецькою програмою. Цього ж дня в українських церквах будуть відправлені Служби Божі і Панахиди за душу Покійного Генерала.

ВІДБУДЕТЬСЯ ВЕЧІР МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ

Ню Йорк, Н.Й. — Заходом Управи 82-го Відділу Союзу Українок Америки, головою якого є пані Олена Гентіш, тут, в суботу, 18-го жовтня ц.р. о год. 5-й по полудні в залі Українського Літературно-Мистецького Клюбу — 149, 2-га евеня, відбудеться Вечір молодих талантів. В програмі візьмуть участь: Уляна Близнак (поезія), Марта Зелик (поезія і проза), Людмила Канюга (проза), Олег Сохан (фортепіян), Олена і Віра Шумилович (бандура). Доповідають на вечорі — О. Соневицька й С Кузьмович. По закінченні програми — товариська зустріч.

ТОВАРИСЬКІ СХОДИНИ ІНЖЕНЕРІВ

Ню Йорк, Н.Й. — Товариство Українських Інженерів Америки — Метрополітальний Відділ в Ню Йорку інформує, що в суботу, 18-го жовтня ц.р. відбудуться тут в приміщенні Українського Інституту Америки — 2 Схід 79 вулиця о год. 7-й вечора товариські сходини з дискусійною лавою на тему: „Жінки на керівних постах". У дискусійній лаві візьмуть участь: мґр Віра Дейчаківська, д-р Лярисa Заїка, мґр Олена Процюк, мґр Соня Слюзар. Господарем вечора буде мґр Марія Гончаренко; модератором дискусійної лави інж. арх. Надія Шехович; Вечір відкриє голова Відділу ТУІА інж. Тарас М. Грицай.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ УНС В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — Округа Відділів УНС Нюарку - Ірвінґтону відбуде свої організаційні наради в суботу, 25-го жовтня ц.р. о год. 7-й вечором в Українському Народному Домі — 140 Проспект евеня в Ірвінґтоні. На зборах буде основно обговорена осінньо - зимова організаційна кампанія та інші важливі справи Округи. В нарадах повинні взяти участь усі урядовці приналежних до Округи Відділів, як також зацікавлені члени.

ВИСТАВКА КАРТИН 15 МИСТЦІВ

Ірвінґтон, Н.Дж. — Асоціяція Діячів Української Культури — Відділ північного Ню Джерзі інформує, що в неділю, 19-го жовтня ц.р. о год. 4-й пополудні в залі Українського Народного Дому при 140 Проспект евеню в Ірвінґтоні відбудеться вечір гумору і романтики та мистецька виставка картин 15 малярів. У виставці візьмуть участь: В. Бакун, В. Васічко, Т. Венгринович, Н. Войновська, С. Гнатів, Ю. Демчук, Л. Калинич, В. Мазяр, Л. Мазяр, В. Рубель, М. Роговська, С. Стецiв, І. Фединишин, Х. Юрків, О. Яворська. У мистецькій частині виступлять: Олена Гентіш, Ігор Раковський і Володимир Гентіш.

КІССІНДЖЕР НА ВІДВІДИНАХ В КАНАДІ

Оттава, Канада. — Державний секретар Генрі Кіссінджер прибув у середу, 15-го жовтня ц. р. до Канади, користуючись запрошенням міністра закордонних справ Канади А. МекЕкена. Він також зустрінеться з прем'єр - міністром канадського уряду П'єром Трудо. Метою поїздки Генрі Кіссінджера є підписання договору про постачання Канадою природнього газу й інших енерґетичних матеріялів. Канада в останньому часі веде політику економічного усамостійнення, головно на відтинку енерґетичної сировини.

СЕНАТСЬКА ПІДКОМІСІЯ НЕ ВИКЛЮЧАЄ СОВЄТСЬКОЇ ПРИЧЕТНОСТИ ДО ВБИВСТВА ПРЕЗИДЕНТА КЕННЕДІ

Гаррісбурґ, Па. — Сенатор Річард Швайкер, республіканець з Пенсильванії заявив минулої середи, 15-го жовтня, що співочолювана ним Сенатська підкомісія для справ розвідки розпочала основно розглядати документи Комісії Воррена, яка розслідувала вбивство президента Джона Ф. Кеннеді і при тому відкрила деякі невідомі досі публіці документи. У зв'язку з цим Швайкер передбачає, що може дійти до повного знецінення звіту Комісії Воррена, якщо покажеться, що одна з трьох теорій, над якими тепер застановляться Сенатська підкомісія, виявиться правдивою. Згідно з цими трьома теоріями, президента Джона Ф. Кеннеді могли вбити: комуністичні змовники Куби, або Совєтського Союзу, праві екстремісти ЗСА, або анти-кастрівські кубинці, озлоблені зменшеною допомогою Адміністрації Кеннеді для їхніх намагань висадитись на острів. Сенатор Швайкер відмітив, що він особисто несхиляється до жадної з тих теорій. „Я тільки переконаний, — заявив Швайкер, — що ми не знаємо повної правди про вбивство президента Джона Кеннеді". Згідно із свідченням сенатора Швайкера, американці знають тільки, що після того, коли американська розвідка обіцяла заплатити 100.000 долярів за вбивство Фіделя Кастра, Кастро відгрожувався помстою. Відомо також, що Федеральне Бюро Інвестиґації знищило деякі документи, які відносилися до справи Освальда, виконавця атентату на Кеннеді. Також нотатка директора Еф-Бі-Ай Едґара Гуверa, яка говорить, що була ще інша особа під прізвищем Освальда, заслуговує на розгляд.

Сенатор Річард Швайкер не вірить, що Сенатська підкомісія для справ розвідки буде готова до звіту у назначеному речинці, тобто до 1-го березня 1976 р., але приблизне звідомлення цієї Комісії буде вже готове за кілька тижнів. Сенатська підкомісія також вважає, що конечною необхідністю є схвалення закону, який реґулював би діяльність розвідчих служб ЗСА, включно з фінансовими витратами, які повинні бути зцентралізовані. Комісія рекомендує також, щоб звільнити кожного державного секретаря з обов'язків члена Національної Ради Оборони, бо в останніх роках Уряд мав забагато контролі не тільки над діяльністю розвідки, але також над іншими справами, які в минулому до Уряду не належали.

У звідомленні сенатора Р. Швайкера тим разом нічого не згадується про свідчення високого старшини КҐБ полк. Юрія Носенка в справі Освальда, про що „Свобода" інформувала вже в ч. 192 з 11-го жовтня ц. р.

Відбуваються великі маневри військ НАТО, американська фльота викликає подив

Ганновер, Західня Німеччина. — Ройтерс інформує, що в четвер, 16-го жовтня ц.р., в Европі розпочалися великі осінні маневри військ Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО), у яких беруть участь також американські військові одиниці і частина фльоти. Разом з 60.000 німецьких вояків і такою ж кількістю вояків інших 15-х держав НАТО, 10.000 вояків морської піхоти ЗСА маневрами намагаються поліпшити оборонну лінію Західньої Европи перед евентуальною аґресією Москви і її сателітів. Американський літаконосець „Німіц", побіч ракетового крайсера „Савт Каролайна" і підводних човнів з погінними атомовими двигунами, викликають подив і повагу до американської сили. За маневрами військ НАТО дуже уважно слідкують совєтські розвідчі літаки і кораблі, хоч офіційно совєтські чинники відмовилися взяти участь в маневрах, як спостерігачі. Американський „Німіц" має площу для літаків довжиною 370 метрів і шириною 85, а завдяки потужним атомовим реакторам літаконосець може перебувати на морі цілими роками. Залога корабля складається з 6.500 моряків, а на корабельній площадці знаходиться понад 70 літаків і гелікоптерів.

Совєтський скульптор домагається припинення шикан

Москва. — Ройтерс інформує, що совєтський скульптор-десидент — Ернест Неізвєсний, вислав в понеділок, 13-го жовтня ц.р., протестного листа до голови Президії Верховної Ради СССР Николая Підгорного, домагаючись припинення шикан супроти його особи з боку урядових чинників і КҐБ. Копію листа роздано західнім кореспондентам. Неізвесний заявив, що цей апель до совєтського уряду він вислав уже вдруге, коли йому відмовлено у виїзді із Совєтського Союзу.

ПІСЛЯ НАРАД КУК З МІНІСТРОМ БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ

Міністер Багатокультурности Джон Мунро з групою українських журналістів під час пресової конференції, відбутої після закінчення нарад з Екзекутивою КУК 5-го жовтня 1975 р. у Вінніпезі. На фото. (зліва): д-р С. Яр. Кальба — Бюлетень КУК, ред. М. Г. Гикавий — „Український Голос", ред. М. Добрянський — „Новий Шлях", міністер Джон Мунро, о. Т. Міненко — „Вісник УГПЦеркви", мін. дир. М. Андрассі — Відділ програм багатокультурности в Оттаві, о. д-р В. Кушнір — почесний президент КУК і М. Гарріс-Грушка — „Вінніпеґ Фрі Пресс".

МІЖНАРОДНЕ ПЕРЕСЛУХАННЯ САХАРОВА В КОПЕНГАГЕНІ ВИКЛИКАЄ НАЙШИРШЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ; НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЇ ВИДВИГНЕНО СПРАВУ УКРАЇНСЬКИХ СВІДЧЕНЬ

Копенгаґен, Данія (УІС „Смолоскип" — телефоном). — В п'ятницю, 17-го жовтня, розпочалося тут Міжнародне Переслухання Сахарова, яке притягнуло увагу всіх европейських країн, включно з СССР. Всі ці країни, за винятком ЗСА і Канади, численно заступлені своїми спостерігачами, кореспондентами преси, радіо і телебачення. В часі переслухання виступить 27 свідків різних національностей. В першій частині будуть заслухані свідчення про різні аспекти переслідування в СССР — арешти, життя в тюрмах, переслідування родин в'язнів, тощо. Авраам Шіфрін буде свідчити про концтабори і тюрми, Р. Сінявська про переслідування родин в'язнів, Д. Панін про арешти і допити, А. Галич про порушування людських прав в СССР. Про національні переслідування будуть свідчити по одному представникові від Литви, Вірменії, України, Латвії, поволзьких німців, кримських татарів і жидів. Рішенням організаторів Переслухання і членів трибуналу, Україну репрезентує представник „Смолоскипу", д-р Андрій Зварун. Серед свідків немає О. Солженіцина, який через різні труднощі не міг прибути до Копенгаґену, але у своєму зверненні до організаторів дозволив уживати його твори, які повні різних документів і свідчень політичних в'язнів совєтських концтаборів.

Трибунал складається з дев'ятьох осіб, найвизначніших европейських правників і совєтознавців. До нього були запрошені також члени комуністичної партії Данії, але вони відмовилися і переслухання бойкотують. Не зважаючи на цей бойкот, уряд СССР спонзорував зустріч данських комуністів і лівих елементів з великою групою совєтських діячів, які прибули до Копенгаґену тиждень перед початком Переслухання. Програма цієї зустрічі була заповнена совєтською пропаґандою з одного боку, а з другого її метою було залякати деяких свідків, які прибули до Копенгаґену. В середу, 15 жовтня, відбулася зустріч прибулих свідків, членів трибуналу і організаторів, на якій обговорено різні технічні питання перебігу Переслухання. В четвер, 16 жовтня, відбулася пресова конференція, в якій взяли участь 9 телевізійних станцій і понад 200 кореспондентів преси і радія. В конференції взяла участь також акредитована кореспондентка УІС „Смолоскип", п-ні Джудіт Зварун, дружина д-ра А. Зваруна. Фільм про життя в одному із совєтських концтаборів, який мав бути висвітлений під час конференції, ще не наспів до Копенгаґену, натомість був висвітлений фільм А. Шіфріна, зроблений в Ізраїлю. Фільм представляє групу жидів колишніх політв'язнів СССР, які співають і діляться споминами про свої переживання.

На конференції виринула справа свідчення мґр Слави Стецько, представниці АБН. Один кореспондент поставив питання: Чи п-ні Стецько є свідком на Переслуханні? Відповідь: ні. Питання: чому. Відповідь: тому, що на Переслуханні може бути лише один свідок від кожної національности, а українці вже мають такого. Питання: я чув поголоски, що вона була відкинена під тиском деяких свідків. Відповідь: її свідчення були добрі, але вона пов'язана з групою, через яку могло б бути здескридитоване ціле Переслухання; ми не хотіли, щоб Переслухання зустрілося з такою можливістю.

Після пресової конференції в готелі, де замешкали всі свідки і члени трибуналу, відбулася зустріч представника „Смолоскипу" д-ра А. Зваруна з представником СКВУ, мґром Омеляном Тарнавським, і пані Славою Стецько. В часі розмов обговорено різні аспекти Переслухань Сахарова, відкинення п-ні Стецько як свідка та інші пов'язані з цим справи. В перших двох днях побуту в Копенгаґені д-р А. Зварун і його дружина нав'язали близький контакт з членами трибуналу, організаторами. Д-р Зварун мав довшу розмову з О. Ф. Андресом, віцепрезидентом спільного комітету, який влаштував Переслухання, і з Симоном Візенталем, головою Центру жидівської документації у Відні. Згідно з програмою Переслухання, д-р А. Зварун свідчитиме в неділю, 19-го жовтня, після свідчення представників Литви і Вірменії.

МІЖНАРОДНА ЛІГА ІНФОРМУЄ ПРО ЗБІЛЬШЕНУ ЗАГРОЗУ ДЛЯ САХАРОВА; САХАРОВ ПОТВЕРДЖУЄ НЕХТУВАННЯ ЛЮДСЬКИМИ ПРАВАМИ В СССР, ВИМАГАЄ АМНЕСТІЇ

Ню Йорк. — У четвер, 16 жовтня, Міжнародна Ліга для прав людини скликала тут пресову конференцію, на якій висловлено побоювання організаторів конференції та совєтського академіка-дисидента Андрея Сахарова, що совєтські власті можуть збільшити шикани проти самого Сахарова, його родини та інших дисидентів з огляду на признання йому цьогорічної Нобелівської премії миру та з уваги на публікацію на Заході його нової книжки. „Моя країна і світ". Видавцем книжки є Альфред А. Кнопф Компані. На пресовій конференції речники Міжнародної Ліги для прав людини повідомили, що Сахаров не тільки побоюється, що тепер посиляться переслідування, але також закликає Захід звертати більшу увагу на репресії в СССР. Обговорюючи нову книжку д-ра А. Сахарова, представники Міжнародної Ліги, яка є акредитована при Об'єднаних Націях, поінформували, що в книжці Сахаров обговорює ряд недоліків совєтського суспільства, таврує західніх інтелектуалістів за їхні „ліво-ліберальні примхи" та за їхню наївність щодо совєтської системи, а також пропонує фундаментальні реформи совєтської влади.

Як відомо, відколи д-рові Сахарову признано Нобелівську премію миру, совєтська преса розпочала широку кампанію проти нього. Під час згаданої пресової конференції в Ню Йорку, Джером Шестак, голова Міжнародної Ліги для прав людини, інформував, що побоювання академіка Сахарова про посилення переслідування вже підтверджені тим, що його пасербові та пасербиці, Алексєєві і Тетяні Семйоновим, та чоловікові Тетяни знову відмовили дозволу емігрувати із Совєтського Союзу, хоча Массачусетський Інститут Технології вже від 1973-го р. старається, щоб совєтські власті дозволили цим трьом особам переїхати до ЗСА на студії. Джером Шестак також вказав на факт, що два приятелі д-ра Сахарова, фізик Андрей Твердохлєбов і біолог Сєрґей Ковальов, були арештовані нібито за „дисидентську діяльність".

На пресовій конференції відчитано вступ до нової книжки Сахарова, бо цей вступ не був поміщений в першому виданні з уваги на те, що продістався на Захід запізно. Вступ Сахаров подиктував телефоном своїй жінці Єлені, яка тепер перебуває в Італії, де перейшла складну операцію очей. У цьому вступі, зверненому до його совєтських співгромадян, „які тепер критично розглядають їхню країну", а також до західніх політичних діячів, „які тепер зайняті скомплікованою і самозаперечною політикою детанту", Сахаров закликає Захід близько стежити за змаганнями за права людини в Совєтському Союзі. Він зокрема закликає громадян західніх країн підтримувати амнестію для політичних в'язнів у СССР, вказуючи, що він і ці в'язні розраховують на підтримку світової опінії. Д-р Сахаров зазначує, що уряд СССР досі не впровадив в життя гуманітарних постанов Гельсінкської Декларації наприклад, немає жадних змін щодо вільної виміни інформаціями, далі не додержують совєтські власті права громадян на свободу совісти, як також не дозволяють на інші людські права.

Роберт Бернштайн, голова видавництва Рандом Гавз, заявив на пресовій конференції, що кілька тижнів тому мав розмову з Єленою Сахаров в Італії, під час якої вона заявила, що на Заході виступають в обороні більш відомих совєтських дисидентів, але забувають про менш знаних. Вона вказала приклад, що в час, коли широко розголошена справа історика Андрея Амальрика, який вже звільнений після відбуття терміну ув'язнення, то інший дисидент Лев Убожко, який був засуджений разом із Амальриком, далі перебуває в тюрмі, але на Заході ніхто не протестує проти цього.

На четверговій пресовій конференції були присутні колишні совєтські дисиденти Павел Літвінов, внук колишнього совєтського міністра закордонних справ Максима Літвінова, та фізик Валерій Чалідзе, якому совєтські власті відібрали громадянство та не дозволили повернутися до СССР. Павел Літвінов повідомив, що Андрей Амальрик старається одержати візу на виїзд до ЗСА, бо одержав запрошення викладати у Гарвардському університеті.

Пиятство і наркотики були предметом уваги пленуму Верховного Суду СССР

Москва. — Совєтське пресове аґентство ТАСС інформує, що „цими днями" під головуванням Л. М. Смирнова відбувся черговий пленум Верховного Суду СССР, який розглядав справи пиятства і алькоголізму в СССР, боротьбу з розкраданням державного майна, незаконним виготовленням і збутом наркотичних, сильнодіючих і отруйних речовин. У повідомленні сказано, що „вказані злочини не мають великого поширення в СССР, проте їх підвищена суспільна небезпечність і встановлені законом суворі санкції за їх вчинення вимагають від судів постійної уваги до розгляду справ цієї категорії". Пленум підкреслив важливість встановлення й покарання всіх учасників злочину, особливо осіб, які розповсюджують наркотики. Встановлено також реґулямін покарання за пиятство і „відзначено важливу роль закону, що передбачає призначення судами примусового лікування від алькоголізму й обмеження дієздатності осіб, які зловживають спиртними напоями".

В Еспанії продовжуються арешти, уряд признається до 15,826 в'язнів

Мадрід, Еспанія. — Еспанська поліція вночі з 15 на 16-го жовтня ц. р. перевела нові арешти серед басків і лівих нелеґальних угрупувань, пов'язуючи їх з вбивством поліциста в Барсельоні у вересні. Згідно з інформаціями поліційних чинників 6 осіб (3 баски і 3 еспанці скрайно ліві), які були безпосередньо замішані у вбивство, передані поліцією військовому судові. Очікують, що принаймні 2-ох з них будуть розстріляні, помимо того, що попередня екзекуція 5-ох басків в дні 27-го вересня ц. р. викликала бурю протестів урядів европейських держав. Речник еспанської поліції заявив, що Еспанія не може дозволити собі, щоб баски і ліві елементи, піддержувані чужими державами, вбивали на вулицях міст виконуючих службу поліцистів. „Якщо говоримо про вбивство, — сказав шеф поліції в Барсельоні, — то починаймо від вбивств поліцистів, які звичайно є першими жертвами".

Під тиском публічної опінії і закордонної преси еспанський уряд опублікував в четвер 16-го жовтня статистику в'язнів, з якої виходить, що під сучасну пору в еспанських в'язницях перебуває 15,826 в'язнів, на 478 менше, як минулого року. 8,571 з них були засуджені за різні справи і відсиджують свої кари, а 7,255 чекають на розправи. В урядовому повідомленні нічого не згадується скільки з них є політичними в'язнями. Підпільні радіостанції, ліва преса в Еспанії і закордоном висміюють урядову статистику в'язнів, кажучи, що самих тільки політичних в'язнів — басків, лівих і комуністів є більше як 15,000 в еспанських тюрмах, не враховуючи інших в'язнів, засуджених за кримінальні злочини.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 55 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Все ще неясна справа

Цього тижня республіканський сенатор Ричард Швайкер з Пенсильвенії, співголова Сенатської підкомісії для справ розвідки, повідомив, що його підкомісія розглядає три теорії про вбивство президента Джона Ф. Кеннеді в 1963-му році, які можуть зовсім заперечити висновки Комісії Воррена, яка твердила, що вбивник президента Кеннеді Лі Гарві Освалд діяв одинцем та що не було жадної внутрішньої чи закордонної змови. Сенатор Швайкер заявив, що його підкомісія розглядатиме такі теорії: президента Кеннеді вбили комуністи, а пляни були виготовлені на Кубі, або в Совєтському Союзі; атентат поповнили скрайньо - праві американські елементи; антикастрівські кубинці, озлоблені зменшенням підтримки уряду Кеннеді щодо їхніх старань визволити Кубу від комунізму.

Таким чином, справа вбивства президента Кеннеді ще далі неясна. Теорії, які розглядатиме сенатська підкомісія не нові, бо зразу після оприлюднення звіту Комісії виринули різні питання щодо висновків цієї Комісії, а також вже тоді почали поширюватися різні здогади про можливу змову правих чи лівих-американських екстремістів, як також про можливість закордонного пляну вбивства. Вже тоді дуже загадковим було вбивство самого Освальда Джеком Рубі, який опісля сам помер у тюрмі. Висновки Комісії Воррена тепер знову ставить під сумнів сенатська підкомісія, але новим є факт, що ця підкомісія має серйозні підстави на свої сумніви. Існують твердження, що кубинський прем'єр Фідель Кастро загрозив відплатою за те, що Центральна Розвідча Агенція (Сі-Ай-Ей) здогадно заплатила Мафії 100,000 долярів, щоб ця кримінальна організація вбила Кастра. Таким чином, стала більш правдоподібною можливість, що президента Кеннеді вбито на розпорядження Гавани. Але існують також докази, що Федеральне Бюро Інвестиґації (Еф-Бі-Ай) знищило ряд документів, які стосувалися Освальда, і це скріплює підозріння, що Еф-Бі-Ай старалася щось затаїти.

Найцікавішою є теорія, що до вбивства президента Кеннеді в якийсь спосіб була причетна Москва. Цю теорію скріпила недавня ревеляція, що американська розвідка ще в 1964-му році ставилася з недовір'ям до зізнань совєтського втікача, полковника КГБ Юрія Носенка, який 10 тижнів після вбивства президента Кеннеді раптом з'явився на Заході і твердив, що Освальд, який кілька років жив в СССР, ніколи не був звербований на службу КГБ, бо, мовляв, був надто емоційний і політично ненадійний. Носенко, свідчення якого були відомі Комісії Воррена і напевно мали вплив на висновок Комісії, що до вбивства Кеннеді не була причетна жадна чужа держава, також твердив, що Освальд нічим не займався під час свого перебування в СССР, а тільки ходив на полювання, але був „дуже поганим стрільцем". Сумніви американської розвідки щодо свідчень Носенка збільшив факт, що цей нібито втікач із СССР твердив, що Освальдом опікувався совєтський Червоний Хрест, який, згідно з оцінкою американських чинників, правдоподібно є однією з установ КГБ. Існують здогади, що Носенко був навмисне висланий на Захід після вбивства Кеннеді, щоб своїми заявами відвернути підозріння від Москви.

Наразі немає конкретних доказів, що котрась із трьох згаданих теорій правдива. Треба надіятися, що інвестиґація сенатською підкомісією нарешті роз'яснить цю все ще неясну справу.

Для добра справи

Надруковані два дні тому в „Свободі" повідомлення про виїзд до Данії представника „Смолоскипу" на свідчення під час Міжнародного Переслухання Сахарова та рівночасно друге повідомлення з Мюнхену про відкликання запрошення на свідчення під час того самого Переслухання, що його мала представниця АБН, знову видвигає і актуалізує багато разів і на всі лади дебатовану і все ще неполагоджену справу нашого зовнішнього представництва. У конкретному випадку Міжнародного Переслухання Сахарова, як виявляється, була в нас не тільки двотоворовість, але й повна взаємна непоінформованість. АБН не знав нічого про звернення Комітету Міжнародного Переслухання до „Смолоскипу", а „Смолоскип" зі свого боку також нічого не знав про звернення до АБН з проханням подати список можливих свідків. Висновок ясний: ніхто з нас не може мати нічого проти того, як якась міжнародна установа звертається до одної чи другої української установ, або й до кількох нараз з відповідними пропозиціями та що ці установи ці справи полагоджують незалежно. Але було б тільки з великою користю для справи, якщо б ці установи себе взаємно інформували та спільно таку акцію плянували.

Очевидно, ані АБН не міг знати, що Міжнародний Комітет звернувся також до „Смолоскипу", ані „Смолоскип" не міг знати сам від себе про запрошення АБН-у. Але, якщо б ми всі спільно порозумілись, що про кожну свою акцію зовнішньо - міжнародного характеру інформуватимемо, наприклад, Секретаріят СКВУ та що в тому Секретаріяті завжди можна одержати інформацію про такі акції поодиноких наших груп і установ, то це цілком певно вийшло б тільки на користь загальній справі, бо, одержавши таку інформацію, поодинокі установи вже можуть самі порозумівaтись та домовлятись.

Добра, хоча ще й з усякими недомаганнями, спроба такого порозуміння та спільного виступу була зроблена у зв'язку зі Світовою Конференцією Міжнародного Року Жінки в Мехіко. Тепер уже також відомо, що поодинокі організації і угрупування плянують різні акції і репрезентації під час Олімпіяди в наступному році. Очевидно, чим більше таких репрезентацій буде, тим ліпше, але вони тільки тоді матимуть повний успіх, як самі між собою порозуміються, поділяться відповідними функціями та як буде хтось такий, хто в якійсь мірі координував би всі такі виступи. Це вийшло б тільки на користь як самій справі, так і усім заінтересованим нею.

УСПІХИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

Детройт (М. Б.). — Проф. О. Пріцак писав недавно у „Свободі" (ч. 187) про „Нові горизонти української науки" в зв'язку з конференцією в Гарварді на тему економіки УССР. Тиждень пізніше відбулась у Детройтському університеті конференція, що виконувала подібну ролю в ділянці політики, як гарвардська конференція в ділянці економіки. Організація детройтського симпозіюму була не зовсім за зразком гарвардської конференції, бо включала політичні проблеми майже всіх підсовєтських народів, а не тільки України, все ж проблема України виринала при обговорюванні політичної ситуації кожної підсовєтської нації.

Офіційно ця наукова конференція була спонзорована Детройтським університетом і Радою Національностей стейту Мічиґен, але її справжнім організатором і промотором був детройтський Відділ УККА. На конференції було видно, що українці є організаторами і її домінують.

Та незалежно від того хто фірмував симпозіюм, увесь тягар півторарічно підготови був на плечах голови детройтського Відділу УККА, проф. Детройтського університету, д-ра Антона Шутки. Кожний бачив те на конференції, що душею її є проф. Шутка, хоч він сам професор хемії, а не політичних наук.

Конференція була поставлена на високому науковому рівні. Позначилось те і в тому, що її пленарна частина не була підо впливом нікотрої з національних груп, що брали в ній участь, а доповіді були там виголошені такими науковцями міжнародного стажу, як Тереса Раковська - Армстронґ, що є може кращим знавцем українських політичних питань, ніж котрийнебудь із українців, проф. Клем і проф. МекКеґґ, теж дуже серйозні дослідники підсовєтських проблем.

Сам перелік національних секцій і розгляданих там питань указує на широкий діяпазон і повагу тієї конференції.

Українській групі запевнено домінуючу позицію в симпозіюмі тим, що доповіді на українську тематику відбувались у двох секціях, коли тематика інших національних груп була обмежена тільки до однієї секції. Темою першої секції нашої групи був „Соціяльний і політичний аспект національної проблеми в Україні від 1964 р." Ця секція працювала під головуванням проф. Л. Каменецького. Друга секція, що відбувала засідання в той самий час, мала завдання насвітлити „Культурні і релігійні риси національної проблеми в Україні від 1964 р." і працювала під головуванням проф. Р. Шпорлюка. Обидві секції діяли 3-го жовтня у вечірніх годинах після пленарної сесії.

Заки зупинимось на оцінці і вислідах праці українських секцій, подамо перелік інших секцій.

В суботу вранці 4-го жовтня працювали такі секції: латвійська, словацька і мадярська. Відразу після обіду діяли знову три секції: литовська, країн центральної Азії (що включала загальну доповідь Тереси Раковської - Армстронґ про народи центральної Азії і спеціяльно грузинську і азербайджанську) та молдавська. В пізніших годинах відбулись сесії білоруської, хорватської і вірменської груп. Після вечері працювали групи: польська, естонська і жидівська.

Тому що доповіді йшли одночас у різних секціях і годі було розірватись, я вибрав для порівняння з нашими доповіді у словацькій, білоруській і „інших національностей", тобто таких як Грузія, Азербайджан, Молдавія. Прислухаючись до доповідей у тих секціях, мушу дійти до висновку, що ми не виявили себе у наших секціях, так як повинні були.

Якщо йдеться про секцію, де обговорювались наші політичні, соціяльні проблеми, то недоліком її праці було те, що прелеґент, що мав обговорювати політичні питання — проф. К. Савчук — не з'явився з причини хвороби. Його доповідь не була читана кимсь другим, а прогалину, яка витворилась через неприявність доповідача, намагався виповнити сорокп'ятихвилинною доповіддю, складеною, очевидно не з його вини, на скору руку, голова секції проф. Я. Каменецький. Другим доповідачем на цій секції був проф. З. Ісаїв із Торонтського університету, що говорив про соціяльні питання. Його доповіді я не чув, бо пішов слухати доповіді проф. М. Степаненка, що відбувалась рівночасно, але присутні висловлювались із великим признанням про цього нашого молодого вченого. Його доповідь була базована на солідних дослідах фактичного матеріялу, бездоганна у висновках і формі її подання.

В секції, де обмірковувались „Культурні і релігійні риси національної проблеми в Україні", головував проф. Р. Шпорлюк із Мічиґенського університету. Вибір головуючого був дуже вдалий і на мою думку, як і на думку багатьох присутніх, на проф. Шпорлюка треба покладати великі надії як на вченого міжнародного діяпазону.

Першою доповіддю у цій секції була доповідь проф. Б. Боцюркова з Карлтонського університету. Праці того нашого знавця релігійних питань під совєтами і в Україні зокрема, мають міжнародне признання, і тому вважаю зайвим говорити про високий рівень його виступу. При тій нагоді може не від речі буде пригадати про зміст його свідчень перед Конґресовою Комісією, що вказує, якою повагою вважається той наш учений. Його відповіді на запити були такі детальні і переконуючі, що його метода українознавчих студій повинна служити іншим за приклад. Друга доповідь у тій секції — проф. М. Степаненка — вийшла радше блідо в порівнянні з першим доповідачем.

В чому в загальному виявилася вищість в якості виступів представників інших народів, порівнюючи з нами? Візьмімо для порівняння доповідь проф. Запрудника про Білорусь, чи проф. Раковської - Армстронґ про народи Центральної Азії. Всі вони, як наш проф. Боцюрків, базували свої позиції і заключення на солідній документації, цитуючи зібрані ними матеріяли.

Друге — червоною ниткою їх доповідей не було те наше „нас б'ють". Представники інших підсовєтських народів старались вказати на досягнення своїх народів у ділянці економіки, науки, технології, показуючи, як ці народи у найтяжчих умовах добиваються успіхів, творять нові цінності, будують, хоч і в рамах ворожого їм режиму, пишаються своїми досягненнями, хоч би і як мінімальними, і як ці досягнення, як ось на полі хліборобства чи льокальної індустрії, родять у них почуття територіяльного патріотизму—і роблять можливим відрізнити оце, що робимо „ми" тут, — скажімо, у Вірменії, — від того, що „вони" там у Москві.

Змістом деяких наших доповідей був переважно перелік переслідувань, чим ми хочемо з'єднати симпатію чужинця. Коли я запитав одного з наших доповідачів, чи не розумніше було б на міжнародних форумах звертати більше уваги на досягнення нашого народу в цілому, ніж на переслідування, про які світ добре поінформований, він відповів мені, що коли „нас б'ють", то видно, що щось робимо, і організуємо спротив. Сумніваюсь, чи цей підхід сприємливий для не-українця? Чи не б'ють нас радше тому, що ми непродуманими виступами даємо ворогам нагоду нас бити, коли більш реалістично мислячі народи приймають дійсність такою, якою вона є і ще довгий час буде існувати, і творять цінності, що все ж таки підтримують ідентичність народу, базовану хоч би на територіяльному принципі, хоч би на формальній назві національности у пашпорті, хоч би і в умовах, де уживання рідної мови виходить із ужитку.

Коли ми й надалі продовжуватимемо переконувати чужинців, що „нас б'ють", то тільки утвердимо чужинця в пересвідченні, що наша національна ідентичність є радше під знаком запитання та що ми аморфна маса, якої процес формування в націю, її розвиток Москві вдалося затримати.

Плакати і нарікати можна у своєму колі. Перед чужими треба давати докази динаміки народу в цілому. Динаміки маси, а не одиниць. А докази такої динаміки є, хоч не в тому, де ми її привичні бачити.

Далі завважив би я ще таке: репрезентацію на такі конференції треба добирати дуже уважливо. Візьмімо для прикладу поляків. Їхніми доповідачами були проф. Дзєвановскі, професор права й історії з міжнародним стажем, проф. Пєкалкевіч, теж автор багатьох праць,, спроваджений на симпозіюм спеціяльно з Варшави, де він тепер робить досліди. Такою самою повагою втішається і третій учасник проф. Хрипліньскі. Словаки пописались молодим Кіршбаумом.

Що одначе найважливіше: всі доповідачі професійно заанґажовані в дослідах питань своєї нації і працюють у тій ділянці. З наших лише один проф. Боцюрків і проф. Ісаїв доповідали про справи, що лежать в ділянці їх дослідів. Інші наші професори прийняли на себе важке завдання говорити на теми, що не є об'єктом їх виключних наукових заінтересувань.

А тут саме доходимо до головного заключення, яке можна зробити на маргінесі симпозіюму. В науці нема „short cuts'. Не всі представники нашої політичної науки вийшли корисно в порівнянні з не-українцями, бо вони не спеціялісти в студіях України в підсовєтських умовах. Принагідне зацікавлення, чи навіть частинні студії не вистачають. Нам треба сил, що посвятились тим студіям виключно, і тільки їм.

Чужинці, що присвячують свої студії совєтознавству, мають звичайно кращі інформації про політичне положення в Україні ніж ми. До цього треба нам признатись.

Поставити наші студії української політичної проблематики на солідних наукових основах можна б у рамах Гарвардського Дослід-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Степан Куропась

З'ЇЗД ЕМЕРИТІВ-СЕНЬЙОРІВ

В історичний день 1-го листопада зачнеться З'їзд, чи як хочете, Здвиг сеньйорів на Союзівці. З'їзд пересунено один тиждень скоріше оскільки, що він зачинається Конференцією і Бенкетом в суботу і неділю 1-го, а не кінчається в тих днях 8-9 листопада. В цей гарний день без огляду на погоду треба прибувати на Союзівку, щоби Комісія УНСоюзу знала, скільки нас буде. Треба там бути, щоби бути порахованими.

Такий світ тепер настав, що за своє „я", за права старших громадян треба боротись, — права і привілеї здобувається організацією.

Емерити мусять заговорити і мати своїх речників у Союзі, в Громаді, в Церкві. Дня 1-го листопада збереться на Союзівці на кілька днів парлямент емеритів на те, щоб передискутувати проблеми домів для старших, запомог державних і винести резолюції. Емерити — це мовчазна сила, яка мусить себе виявити словом, бо самі нарікання вдома і мовчанка нічого не дасть, бо ніхто в громадах не знає, як думають старші громадяни. А крім того на Союзівці за відносно невеликі гроші можна відпочити, побачитися з друзями, ровесниками і створити щорічну імпрезу емеритів т. зв. Листопадовий фестин (Новемберфест). Німці мали в Лакрос, Вісконсін Октоберфест. До 60-тисячного фармерського міста приїхало 100.000 людей. Говорили і бавилися, оркестри грати не згавали і люди мали спрагу. Було 456 арештованих за бешкети.

На Союзівці імпреза має бути більше спокійною. Певно, що українці теж люди і можуть мати спрагу, але вони йдуть за дороговказом „Запорожця за Дунаєм" — чарочку, не більш. Коли такий „Новемберфест" набере розголосу і буде багато учасників, можна в майбутньому запросити конґресмена чи сенатора, нехай скажуть, що має в пляні уряд ЗСА. Зо Конґрес ухвалив собі 5 відс. підвишки до своїх платень автоматично щороку, а емеритам нічого не ухвалив. Сподіваємося, що у Здвизі Емеритів візьмуть участь всі Почесні Члени Головного Уряду УНСоюзу, бо вони є членами Комісії. Головні урядовці УНСоюзу, головно ті зі східніх стейтів повинні приїхати, бо вже тепер можуть зачати свою виборчу кампанію до перевибору. Треба їм показатись, бо, казав президент Форд, що „сеньйор павер" ще діє; великими корпораціями досі командують старші громадяни у 67 відсотках.

На З'їзд запрошує Комісія також репрезентантів молоді, бо молодь мусить відповісти „Де наша молодь", чи вона цікавиться долею батьків і дідів. Зачинаємо нову еру співжиття молоді і старших громадян. З приводу 100-річчя поселення українців в ЗСА і Канаді аж проситься спільна дія.

На З'їзді буде мистецька програма, яку приготовить Володимир Квас, управитель Союзівки. Зголосилися теж бесідники, які цікавляться справою українських емеритів, про що буде окремо проголошено в платнім оголошенні.

Емерити мусять мати душевне задоволення зі себе, свого оточення, своїх організацій, бо це боронить їх від недуг. Тому не слід сидіти вдома, треба йти між люди самим, або з дітьми. А йти між люди — значить прийти на Листопадовий фестин сеньйорів - емеритів.

З НАШИХ БУДНІВ

Книжка і телевізія

Визначний під теперішню пору американський письменник польського роду Єржи Косінські підрахував у своїй книжці „Потойбіч", що „пересічний" американець витрачає на оглядання телевізійних програм 1,200 годин річно і в тому ж часі присвячує читанню книжок. 5 годин... Так мені бачиться, що містер Косінські не пробував робити опитувань серед американців українського походження, серед котрих він напевне зустрівся б з іншим стосунком тих, що „телевізуються", до тих, що зачитуються книжками. А, принаймні, відсоток книголюбців був би хоч трохи вищий між членством „Гуртків книголюбів" та серед наших дорогих пенсіонерів, що то їм, за словами гумориста з Філядельфії, „крім книжки до ліжка — нічого більш не треба".

Хоч і тут не можна бути стовідсотково певним, що є саме так, а не інакше. Знаю одну симпатичну пенсіонерку, яка не так ще давно, скажемо, 10 років тому, „пожирала" книжки томами! Та коли побачила на телевізії спацери першої людини по Місяці, далі різні заворушення, атентати, лектура книжок стала для неї утомлююча, скучнувата, ну, просто, нецікава. Це правда, що й на телевізії бувають не цікаві програми, але на це є рада: потиснеш „кнопку", — як писав колись Остап Вишня, — і магічний екран телевізора перенесе тебе в одну мить в інший світ, як рідко котра книжка потрапить!

Але бувають книголюбці, які, мабуть під впливом телевізування, винайшли свій оригінальний, покищо не опатентований спосіб пориняння в „морську глибину", — за словами Івана Франка. Так інша моя знайома, — ще не пенсіонерка, слава Богу, — має такий звичай, що береться за читання трьох книжок одночасно: української, польської й англійської. „Як мене змучить українська книжка, — розповідає, — я відкидаю її набік і забираюся до польської. Як знудить польська—беруся за англійську. І так перескакую з книжки до книжки, немов ці дівчата, що граються в „кляси" на вулиці".

Що це таке, так званий „знак часу"?.. Ознака нашої розхристаної, шаленої доби, чи нервове розхристання в читачки?.. Так, чи так, як виходить із цього „експерименту", читачка таки найбільше втомлюється, чи „мучиться" коло української книжки, і, звичайно, залишає її недочитаною, — до чого з соромом признається.

Наприкінці, дехто з шановних читачів може спитати автора цих рядків, чи в нього є телевізор і чи це дуже йому перешкоджає в читанні книжок?.. Ні, телевізора в мене немає, але деякі непрочитані досі книжки лежать далі, як і лежали, непрочитаними... І к е р

СОВЄТСЬКІ ПОЛІТВ'ЯЗНІ ДОМАГАЮТЬСЯ СВОЇХ ПРАВ

2

З огляду на неприпустимість і неприємливість будь-яких заходів насильницького впливання на політичні, національні і релігійні переконання з боку держави, засоби виправлення і перевиховання, визначені в статті 7 „Основ ИТЗ" (Виправно-трудового законодавства — прим. ред.), а саме: 1) режим відбуття покарання, 2) суспільно-корисний труд, 3) політично-виховна робота, 4) загальноосвітній і професійно-технічний вишкіл — не можуть застосуватись примусово, тобто відмова або ухиляння засудженого від виконування вимог адміністрації місць ув'язнення, скерованих на виконання цих заложень, не можуть потягти за собою будь-яке покарання, погіршення правового або матеріяльного стану осудженого або інші небажані для осудженого наслідки.

Крім признаних законодавством прав осудженого, як наприклад: право на медичну обслугу, побачення з адвокатом наодинці і т. п., особи, які засуджені за обвинуваченням в порушенні закону з політичних, національних і релігійних мотивів, повинні користуватися також іншими правами, що їх встановлено для громадян СССР, але не зазначено в переліку прав, що є до розпорядження засудженим Виправно-трудовим законодавством, хоча здійснювання цих прав не стоїть на перешкоді виконанню вироку суду.

Надання таких прав засудженим за обвинуваченням в порушенні закону з політичних, національних і релігійних мотивів необхідне, бо здійснення власне цих прав забезпечує свободу совісти і відмежовує від зазіхання на неї.

Таким чином, правовий Статус політв'язня повинен, зокрема, містити в собі наступні заложення:

1. Політичні в'язні, тобто особи, засуджені на позбавлення волі за обвинуваченням в порушенні закону з політичних, національних і релігійних мотивів, утримуються окремо вд решти засуджених.

2. ПЗК (політв'язень — прим. ред.) утримується в місцях позбавлення волі на території тієї союзної республіки, в межах якої були поповнені дії, які йому інкримінуються.

Не допускається розташовування місць позбавлення волі для ПЗК в місцевостях з тяжким або шкідливим для здоров'я кліматом, а також в тяжкодоступних районах.

3. ПЗК має право діставати, роздобувати і користуватися без обмежень книгами, журналами, газетами й іншою літературою, в тім числі і виданою закордоном, якщо її розповсюдження в СССР не заборонене законом; має право роздобувати і користуватися радіо- і телевізійними приймачами й іншими засобами діставання інформацій.

4. ПЗК має право на побачення з рідними і будь-якими особами без обмежень кількости побачень і їх періодичности.

Так само не підлягає обмеженню листування ПЗК.

Обшук осіб, які приїжджають на побачення з ПЗК, не переводиться.

Користування тією чи іншою мовою на побаченні і в листуванні обмеженню не підлягає.

5. ПЗК мають право на індивідуальне і колективне виконування релігійних обрядів, а також на задоволення всіх інших потреб, пов'язаних з їх релігійними переконаннями, на діставання і користування релігійною літературою, предметами релігійного культу тощо.

ПЗК мають право утворювати об'єднання за конфесіями, а також запрошувати священиків для їх участи в відбуванні релігійних культових обрядів і релігійних свят.

Адміністрація місць позбавлення волі повинна дати до розпорядження потрібні приміщення для відбування релігійних культів.

6. ПЗК — громадянин СССР користується активним виборчим правом, якщо він не позбавлений цього права вироком суду. З цією метою на терені місць позбавлення волі ПЗК утворюються виборчі дільниці.

7. Недопустимі будь - які обмеження в користуванні ПЗК їх рідною мовою, рівнож як і будь-яка національна дискримінація.

8. ПЗК мають право на самоосвіту, на зайняття мистецтвом і фізкультурою. ПЗК мають право на взаємодопомогу в цих зайняттях і на придбання всього необхідного для їх переведення. Адміністрація місць позбавлення волі зобов'язана дати їм до розпорядження приміщення для цих цілей.

9. Недопустиме будь-яке обмеження контактів і зносин поміж ПЗК, які перебувають в однім місці позбавлення волі.

10. ПЗК мають право спільно відзначати різні пам'ятні дати — особисті й історичні.

11. Будь-які форми примусового політ - виховавчого впливу на ПЗК з боку адміністрації не допускаються. Участь ПЗК в політично - виховній роботі, яку проводить адміністрація, не є обов'язкова.

12. Адміністрації місць позбавлення волі забороняється встановлювати будь-які кари .... (нечитке слово), як і погіршувати умови утримування одних ПЗК по відношенні до других — в залежності від їх поглядів і переконань, або в залежності від їх поведінки. При цім ПЗК можуть підпадати адміністративним і, кримінальним покаранням у порядку і у випадках, передбачених загальним законодавством.

13. Самодіяльні організації ПЗК функціонують поза контролею адміністрації місць позбавлення волі; забороняється використовування цих самодіяльних організацій на шкоду правам будь-кого із ПЗК.

14. Забороняється наділювання ПЗК будь-якими адміністративними або надзірними функціями у відношенні до інших ПЗК.

(Продовження буде)

Відділ УККА Пассейку-Берґен відсвяткував 200-річчя Незалежности ЗСА

У цьому році вся Америка відзначує 200-річчя своєї Незалежности. У ці святкування включилась і українська громада Пассейку і округи щоб звеличати постаті борців за волю цієї країни, а заразом і основоположників та будівничих свободи, з яких скористали наші українські поселенці на схилі минулого сторіччя, що поселились були в цій окрузі.

Підготовою і переведенням святкувань зайнявся очолюваний мґром Северином Палидовичем УККА — Відділ Пассейк - Берґен, що придбав тільки від своєї громади потрібні фонди, дбайливо підготовив програму, що складалася з показу історичної ноші (власність 64 Від. СУА в Ню Йорку) з українських земель, включно з середньовіччям, виступу хорів: „Жайворонки", СУМА із Ню Йорку під батутою Л. Стругацького і місцевого пластового хору „Кобза" під дир. А. Фарміґи, як теж танцювальних ансамблів СУМА з Ню Йорку О. Ґензи і Пассейку під проводом Р. Стеткевича.

Дня 22-го вересня, заздалегідь, перед початком імпрези стали наповнювати велику залю, на 1400 місць кліфтонської середньої школи, громадяни, переважно неукраїнська публіка. Програму свята відкрив голова Відділу УККА мґр Северин Палидович, привітавши зібраних, а між ними представників Конґресу і стейтової Асамблеї.

Після цього виступив посадник Кліфтону Сильвестер, і привітавши святкову громаду українським „Слава Ісусу Христу", між іншим, заявив що він, як посадник міста радіє громадянами українського походження, бо українці, це надійний потенціял кліфтонської спільноти. Окликом „Слава Україні", — він закінчив своє слово.

Програму виконано під умілим керівництвом Р. Шведа. Виконання було бездоганне й принесло розголос і високу оцінку нашій громаді. Про це свідчили гучні оплески присутніх і голоси захоплення американців: „Ми ще такого не бачили", як теж пресові репортажі місцевої і окружної преси включно з тижневиком „Ґералд Нюз" на північний стейт Ню Джерзі, що протягом кількох днів не переставали писати про це свято.

Для прикладу наведемо ітерв'ю, поміщене в „Ґералд Нюз" з 27 вересня ц. р. що його влаштувала з участю нашої молоді Екзекутива місцевого Відділу УККА із кореспондентом згаданого тижневика. На першій сторінці цього журналу поміщено знімку зі свята: Бравурний козацький герць на шаблі з написом — „Юкреніен фервор", а стаття про українську громаду на третій сторінці, в якій автор наче нашими устами про нас говорить. Він, нав'язуючи до згаданої знімки, зовсім правильно наголошує факт, що думати про українців, як це дехто робить, яктільки палких танцюристів своїх танців та творців прекрасних писанок, було б великою помилкою. Життьова ціль цих людей, це політичне змагання та поміч їхнім братам і сестрам визволитись з московського поневолення. Ця ідея охоплює всіх їх і старих і молодь. Їхня молодь як це вона сама про себе в інтерв'ю свідчила, вкрай полонена українством та ідеєю визволення України. Вони, як самі кажуть, належать до організацій української молоді, вдома говорять тільки українською мовою, а коли одружуються, то в їхніх домах дальше панує українська мова, українські звичаї і українське виховання дітей продовжуване у школах українознавства."

Своє інтерв'ю кореспондент закінчує заввагою, що її він почув від нашої молоді наприкінці своєї з ними розмови: „Ми в Америці стаємо щирими американцями, але задержуємо свою українську ідентичність, бо цього вимагає від нас поневолена Україна, а теж і інтереси Америки".

Чимале враження зробила на неукраїнських учасників свята виставка українського мистецтва, зорганізована обома місцевими відділами СУА, яка відбулась цього ж дня. Шкода тільки, що не продавано експонатів, бо багато американців були б їх закупили.

За великий успіх відбутої імпрези, задокументований пресою, належиться признання і щира подяка Екзекутиві місцевого УККА, враз із організаціями, що доклали багато праці і зусиль.

Марія Стефанів

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Акція студентів

Акція студентів в справі одержання безплатного побуту впродовж кінця тижня (субота - неділя) на „Союзівці" продовжена до 31 грудня ц.р. Акцію ту — як відомо — проголошено в червні на літні місяці: липень, серпень і вересень. Але тому, що вона була успішна, Екзекутивний Комітет вирішив продовжити її до кінця року і тим дати змогу ще іншим студентам використати нагоду вільного вікенду на „Союзівці".

Для використання того безплатного побуту впродовж кінця тижня, УНС зарезервував „Союзівку" на суботу 19 і неділю 20 червня 1976 року. Тоді вже всі студенти, управнені до вільного вікенду, матимуть шкільні вакації і можуть їх використати. Передбачається відповідну програму та забаву з танцями.

Вільний побут одержать ті студенти, що є в віці від 16 до 23 року життя і набудуть в УНС забезбечення на протязі осінніх місяців, тобто в жовтні, листопаді і грудні, на суму бодай 3.000 долярів життєвого забезпечення і заплатять за нього наперед однорічну вкладку.

Користаючи з безплатного побуту на „Союзівці", студенти мають нагоду зустрітися і запізнатися з іншими молодими студентами з усіх місцевостей Америки і Канади, познайомитись і подружити з ними. Багато родичів турбуються про дітей і молять Бога, щоби доня вийшла заміж за українця, а син одружився з українкою. Ідучи на зустріч тим бажанням, УНСоюз дає молодим людям нагоду зустрічатися та знайомитися.

Вересень був найкращим

В вересні цього року придбано 274 нових членів, забезпечених на агальну суму 730.000 долярів, і тим самим вересень був досі найкращим під цим оглядом цього року. Загальна сума забезпечених на залагьну суму цього року вже виносить 5.116.000 долярів. Разом вже придбано 2.104 члени.

Скількість членів і сума забезпечення

Секретар 458 Відділу в Гемільтоні, Канада, Дмитро Пищ придбав в вересні ц.р. тільки три члени, але забезпечив їх на 30.000 долярів життєвого абезпечення.

Округа Твердого Вугілля виконала квоту!

Округа Твердого Вугілля — Шамокін, головою якої є Тимко Бутрей, а почесним головою союзовий піонер Михайло Гентош, вже виконала цьогорічну квоту понад 100 відсотків. Річна квота Округи виносила 130 членів, а вже придбано 136, забезпечених на загальну суму 288.000 долярів. До виконання річної квоти і так поважної суми забезпечення найбільше причинилися постійні організатори Иосиф Чабан, Іван Петрунцьо та секретарі Михайло Гентош, Тимко Бутрей і Иосиф Сидор.

Округа Клівленд

Округа Клівленд, Огайо, головою якої є інж. Іван Фур, придбавши в вересні 33 члени заняла, по Філядельфії, друге місце в родині 30 союзових Округ щодо кількости придбаних нових членів, а перше місце щодо суми забезпечення. Як сказано, в вересні Округа придбала 33 члени, забезпечених на суму 135.000 долярів, а за дев'ять місяців разом вже придбала 166 членів, забезпечених на загальну суму 583.000 долярів. До так поважного успіху найбільше причинилися обласний організатор Богдан Дейчаківський та секретарі Михайло Кігічак і Петро Бабич.

Обласний організатор Богдан Дейчаківський

Обласний організатор Богдан Дейчаківський, поза допоміжною працею поодиноким секретарям і відділовим урядовцям, придбав в вересні 18 членів, забезпечених на суму 81.000 долярів.

Секретар 240 Відділу

Михайло Кігічак — секретар 240 Відділу в Клівленді, Огайо, придбав в вересні 10 нових членів, забезпечених на загальну суму 48.000 долярів.

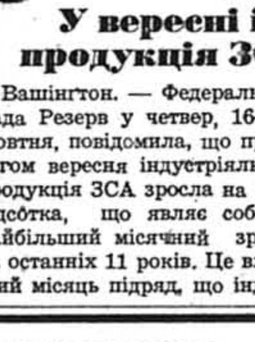
Організаційні наради

По день 5-го жовтня ц.р. 17 Округ УНС вже відбули свої осінні організаційні наради, а п'ять Округ запланували відбути їх пізніше. Під час згаданих нарад була нагода, в приявності представників Головного Уряду УНС, проаналізувати стан цілости УНСоюзу, організаційний стан поодиноких Округ і їх Відділів, а при тому застановитися над пляном дальшої організаційної праці.

Степан Гавриш
головний організатор

У вересні індустріяльна продукція ЗСА знову зросла

Вашінґтон. — Федеральна Рада Резерв у четвер, 16-го жовтня, повідомила, що протягом вересня індустріяльна продукція ЗСА зросла на 1.9 відсотка, що являє собою найбільший місячний зріст за останніх 11 років. Це вже 5-ий місяць підряд, що індустріяльна продукція країни зростає. Урядові економісти та спеціялісти із приватного сектора твердять, що вересневий зріст індустріяльної продукції вказує, що поліпшення економічної ситуації йде навіть швидшим темпом, ніж передбачував Уряд.

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ ПЕРЕД ПРЕСТІЛ ГОСПОДНІЙ,
Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ

бл. п.
ДМИТРА ВАСИЛЬКЕВИЧА

котра то річниця припадає на день 28 жовтня 1975 року, будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

26-го ЖОВТНЯ 1975 р. — в церкві гр.-кат. ПРЕСВЯТОЇ ПОКРОВИ в ГЕРМІНІ, год. 10;
28-го ЖОВТНЯ 1975 р. — укр. кат церкві НЕПОРОЧ. ЗАЧАТТЯ, ДЕТРОЙТ, год. 7:30 рано;
28-го ЖОВТНЯ 1975 р. — в РИМІ — відправить о. д-р Любомир Гузар, студит;
1-го ЛИСТОПАДА 1975 р. — в укр.кат. катедрі СВВ. ВОЛОДИМИРА і ОЛЬГИ, у ВІННІПЕГУ, год. 8-ма.

Родину, Приятелів і Знайомих просять про ласкаві молитви —

опечалені:
ДРУЖИНА, ОБА СИНИ, ДОНЯ та ВНУКИ

ВІНОК НА СВІЖУ МОГИЛУ

Про жертвенність і діяльність покійної д-р Антоніни Вол. Гуменюк, розкажуть нам нижче надруковані листи, надіслані до неї з Колеґії св. Андрія, (Вінніпеґ), які прочитавши, низько схилять наші голови перед достойною покійницею і ми щиро помолимось за спокій душі цієї лагідної, благородної і надзвичайно скромної жінки.

Вельмишановна Пані А. Гуменюк!

17 серпня 73 р.

Оцим підтверджуємо одержання Вашого листа разом з Вашою пожертвою в сумі п'ятдесят дол. (50 дол.), на Колеґію св. Андрія, з приводу п'ятої річниці смерти Вашого мужа, бл. п. д-ра Леоніда Гуменюка, за що висловлюємо Вам сердечну подяку. Ви зазначили у своюому листі, що гроші призначені на спеціяльний фонд із ціллю допомагати студентам, які присвячують себе на службу Українській Православній Церкві та українському народові. Цей фонд матиме назву Вашого мужа. Ім'я Вашого мужа Леоніда, вписується в ПОМ'ЯНИК Колеґії на поминання його при Богослужбах. Бажаючи Вам всього найкращого, остаємось з християнським привітом!

За Колеґію св. Андрія:
Л. Томащук, принципал.

Високоповажна Пані Доктор! 11 грудня 1974 р.

Я працюю в Колеґії св. Андрія і в останні тижні бачу пачки-дарунки від Вас, для бібліотеки цієї установи. Я їх переглядав і дивувався: скільки то роботи Вами зроблено і скільки затрачено на те часу й грошей!

Сама дія-порадунок того всього для Колеґії, чудова! Пише цих пару стрічок Ваш колишній колеґа по школі ще в Празі, Павло Маценко. Я довгенькі роки (ще від 1934 р.) займаюсь писанням і найбільше про музику і про музик. На інші теми пишу під псевдами. Веду і тепер відділ „з музики" в „Новому Шляху". Почав його ще в 1940 р. Мені було б дуже приємно і був би Вам вдячний, коли б Ви написали Вашу біографію, щоб я точно подав про Вас до преси. Було б добре й потрібне, щоб написали про своє диригування хором (хорами) і де саме, а може також і про свої музичні композиції. Минулими роками я написав дві книжечки: „Нариси до історії української церковної музики" (1968 р.) та „Конспект історії української церковної музики" (1973 р.). В останній праці я скільки міг збирав імена духовних композиторів. Зрозуміло, що всіх не зібрав. Отже, не турбую більше й прошу, коли бажаєте, написати свою біографію й прислати мені для загального вжитку. Бажав і ще не відмовився від думки, написати хоч не велику працю про сл. п. П. І. Щуровську-Расіневіч. Я листувався з нею й вона тоді не дуже хотіла, щоб про неї писати. Натомість сл. п. проф. Вадим Щербаківський писав мені про потребу написання такої праці, але й він не подав точних дат життя її. Варто було б написати навіть збірну працю: Ви, Ст. Нагірна, я і ще хто інший, що знав Покійну.

Здоровлю прещиро й одночасно вітаю з надходячим Різдвом Христовим та Новим Роком!

З належною пошаною Павло Маценко.

Високодостойна Д-р Гуменюк. 20-го грудня 74 р.
(Уривок з листа п. Д. Черевик.):

...тому хочу написати Вам, що ми отримали від Вас ці великі Ваші скарби і не знаємо навіть як за це все Вам дякувати.

Одержано 12 миней, 20 інших книжок, 2 каталогові зошити, ну і величезну кількість нотного матеріялу з музики.

.... Як бібліотекар, хочу від себе і від Управи Колеґії, зложити Вам сердечну подяку, дорога пані, що Ви рішили подарувати це добро, до нашої науково-релігійної інституції, ДЕ З ЦЬОГО МАТЕРІЯЛУ МОЖУТЬ КОРИСТАТИ РІЗНІ СИЛИ!

... Остаюсь з глибокою пошаною!
За Колеґію св. Андрія,
Докія Черевик, (бібліотекар

Високоповажна й дорога пані Гуменюк!
29 листопада 1974 р.

На днях ми отримали вами вислану пачку церковних книг, які дійшли до нас в доброму порядку. Щиро сердечно Вам дякуємо.

Вітаємо рішення Ваше і Вашого мужа — бл. п. д-ра Леоніда, зложити Вашу збірку церковних книг і музичних творів, до бібліотеки Колеґії св. Андрія в Вінніпеґу. ОЦИМ ЗАПЕВНЯЄМО ВАС, ЩО ЦІ СКАРБИ БУДУТЬ ДОСТУПНИМИ ТИМ, ЯКІ ВАЖАТИМУТЬ ВИКОРИСТОВУВАТИ ТАКІ МАТЕРІЯЛИ В ЇХНІХ СТУДІЯХ, ДОСЛІДАХ ЧИ ПРАЦЯХ УЧИТЕЛІВ І ДИРИҐЕНТІВ.

Колеґія св. Андрія, крім Богословського Факультету, має завдання бути центром студій української спадщини, при чому одна з галузей студій мала б бути курси української церковної музики. Отже, можете собі уявити нашу радість з приводу збагачення Вами нашої бібліотеки по цій галузі наук. Жалуємо, що Ваше здоров'я недописує. Хай Господь Бог наш береже Вас у всякому добрі!

Щире поздоровлення передають Вам д-р Павло Маценко та ввесь персонал Колеґії. Боже благословення хай буде на Вас!

З любов'ю у Христі, прот. М. Юрківський, (асист. Принципал).

Дорога й вельмишановна Пані Гуменюк!
17 квітня 1975 р.
(Уривки з листа п. Т. Гаврисишин)

Оцим підтверджуємо одержання Вашого листа з додатковою поважною пожертвою на Студентський фонд ім. д-ра Леоніда Гуменюка, та пересилаємо Вам офіційну посвідку на суму ТИСЯЧУ ДОЛЯРІВ — ч. C5885. Цією пожертвою Ви вже склали пожертв на суму 5,105.00 дол. і це Вас ставить в категорію ЧЛЕНІВ МЕЦЕНАТІВ, — найвищий ступінь членства. Сердечно вітаємо Вас в рядах Меценатів Колеґії св. Андрія!

..... Ваш дар нотної бібліотеки та церковних книжок є високо оцінений нашою управою і ми певні, що ці речі будуть дійсним скарбом для майбутніх дослідників у цій ділянці.

З глибокою до Вас пошаною,

За Колеґію св. Андрія, Т. Гаврисишин — секреєстратор.

Вище надруковані листи персоналу Колеґії св. Андрія стверджують, що д-р Антоніна Гуменюк подарувала Колеґії надзвичайно коштовний скарб-бібліотеку, над створенням якої разом з мужем працювала 20 років (з 1955 р.), вкладаючи в працю свої здібности, знання, любов, ввесь свій вільний час і очевидно, чимало грошей. Крім цього Покійниця внесла „поважну пожертву" на студентський фонд, якому присвоєне ім'я її мужа, д-ра Леоніда Гуменюка, великого українського патріота і борця за самостійну Україну, що в 1918 р. і в 1939 р. в чині сотника, приймав участь у визвольній боротьбі, і до того ж широко відомого (не тільки серед українців), самовідданого лікаря.

Саме тому, що Покійниця, Антоніна Володимирівна, в житті була дуже скромна і відмовляла собі в найменших вигодах, чи розкошах, вона добру частину оставлених по смерті покійним мужем грошей присвятила на службу тих ідеалів, що їм обом ще при житті були дорогі і що на протязі 42-ох років їхнього родинного, повного глибокої поваги одного до другого, життя, переповненого добродійности, єднало їх душі в єдину яскраву СВІЧКУ ПЕРЕД БОГОМ! В своїй „ОСТАННІЙ ВОЛІ" Антоніна Володимирівна знову не забула про започаткований нею Студентський фонд і заповідає на нього 1/5 частину свого мастку. Фонд має бути „позичковий" (для семенаристів) і тому багатолітній, який, Покійниця сподівалась, піддержать всі ті, кому дорога українська церква. З поваги і справедливости до покійної ОСНОВОПОЛОЖНИЦІ фонду, назва його тепер буде: „СТУДІЙНО-ПОЗИЧКОВИЙ ФОНД ім. Д-р Д-р АНТОНІНИ і ЛЕОНІДА ГУМЕНЮК, при КОЛЕҐІЇ св. АНДРІЯ в ВІННІПЕҐУ".

Дай-же Бог, МНОГИХ ЛІТ добродійного існування започаткованого фонду і ВІЧНУЮ ПАМ'ЯТЬ рабам Божим АНТОНІНІ І ЛЕОНІДУ! ВІЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ!

В. К-ч. жовтень 1975 р.

Замість квітів на могилу
бл. п. СОФІЇ РАСТОВЕЦЬКОЇ
зложили на ЕУ НТШ в Сарселі:

1) Союз Українок, 59 Відділ в Балтімор	$10.00
2) 320 Відділ УНС в Балтімор	5.00
3) 337 Відділ УНС в Балтімор	5.00
4) Емануїл і Анна Притула	5.00
Разом	$25.00

МОЯ АВТОБІОГРАФІЯ

Д-р Антоніна Володимирівна Гуменюк * 23 червня 1896 — † 10-го вересня 1975. Довголітній диригент церковних хорів, член-меценат Колегії св. Андрія у Вінніпеґу, основоположник студійно-позичкового фонду ім. д-ра Антоніни і д-ра Леоніда Гуменюк.

Я Антоніна Володимирівна Гуменюк, з роду Кришпінович, народжена 10/23 червня 1896 р. в селі Мала Мощаниця, Дубенського повіту на Волині.

Мій батько Володимир Михайл. Кришпінович був священиком, так само як дід і прадід були православними священиками. У мене ще збереглися фотографії від діда (народ. в 1822 р.). Мама моя теж була зі старого роду священиків. Традиції життя духовенства передавалися у нас з роду в рід з кінця 18 століття. Я була одинадцята в нашій родині, якій було 13 дітей. Старші брати вчилися в духовній семінарії і пізніше були священиками, а сестри теж після закінчення духовної Єпархіяльної школи повиходили заміж за семінаристів, ставших потім священиків. Тільки я і молодший брат залишились світськими, але теж скінчили духовні школи і виростали в тих самих традиціях духовенства. Батьки, старші брати і сестри дуже любили спів і музику.

Всі ми (рахуючи і мене) по скінченні духовної школи (в Житомирі і Кремянці на Волині) були підготовлені до вчительської праці, включаючи навчання співу. По закінченні середньої освіти, маючи 18 р. я керувала хором в церкві в с. Жабокрики, Дубенського повіту на Волині, де була на посаді вчительки. З початком 1-ої світової війни я була призначена вчителькою співу в Єпарх. школі в Кремянці, а під час її евакуації (далі від фронту) виконувала обов'язки клясної виховательки і диригентки хору 3 роки. В 1921-23 вчителювала в школі с. Арестов, Рівенського повіту (Волинь), де організувала церковний хор.

В грудні 1923 р. я була вже студенткою в Висок. Укр. Педагог. Інституті. За порадою Платоніди Ів. Щуровської я записалась на Муз. Відділ (на диригентуру).

По скінченні Пед. Інституту я з своїм чоловіком д-ром Л. Гуменюком виїхали до Вваляви (на Підкарпатську Русь — Карп. Україну). Там ми мали свою пчолярську школу і велику пасіку (150 вуликів). В Сваляві я знову мала нагоду зайнятися хоровим співом в „Просвіті". Там ми підготовлялися і виступали з концертами на наші нац. свята та з колядками на Різдво Христове. Д-р Л. Гуменюк почав тоді працювати лікарем в Мукачеві і Севлюші на Карпатській Україні. В 1939 р. прийшли мадяри і ми мусіли починати нове еміграційне життя. В Німеччину було вивезено багато укр. молоді на роботу. Знову ми засновували укр. співочі гуртки. Найдовше працювала я в м. Шердінґу в Австрії, де знаходилася більша кількість українців.

В 1948 р. співаки помалу виїжджали, а потім і ми залишили Европу та приїхали до Америки, до м. Міннеаполіс, Міннесота.

Перебуваючи в Европі на Волині, в Чехії (Прага) і в Австрії (Шердінґ) я поповнювала мою бібліотеку церковного співу.

1955 р. мій чоловік дістав призначення до м. Ст. Пол (Міннесота). В короткому часі сталось так, що диригент хору при церкві свв. Волод. і Ольги від'їхав до Чікаґо і мене запросили диригувати хором, який прийшлось наново організувати. Настала пора пильної праці. Хор з шести осіб на початку, виріс до сорока осіб. Хористи відчували, що вони належать до гарної, з'єднаної, творчої родини і з ентузіязмом із гордістю виконували свої обов'язки. Зі зростом хору, росла і потреба в нотах, які напочатку я позичала у знайомих диригентів. На моє щастя мій муж, др. Л. Гуменюк, був глибоко релігійна людина і дуже любив церковний спів. Ще хлопчиком він був солістом церковного хору в м. Староконстантинов (Волинь).

Не дивлячись на те, що крім праці в „Ветезда Госпітал", муж пильно підготовлявся до університетського іспиту, для отримання дозволу на приватну практику, він кожну вільну хвилинку використовував для допомоги мені у моїй праці для хору, яку я без нього не мала б можливості виконати.

Часто я з мужем пригадавши мелодію альта або сопрано, що ще в юнацькі роки, ми в церквах на Волині, співали, я записувала пригадане, укладаючи на 4 голоси для мішаного хору і пізніше з хором то співали в церкві, або на концертах. Праця була жива і цікава. Ми з любов'ю і захопленням віддавали їй всю енергію, ініціятиву не шукаючи матеріяльної винагороди. Я працювала диригентом безкоштовно, а д-р Гуменюк оплачував своїми грішми всі видатки, зв'язані з цією працею. Придбали ми каталоги, виписавши їх з Нью-Йорку, Флориди, Каліфорнії, Парижу, Англії та з монастирів св. Афонської Гори і почали виписувати нотні оригінали та церковні книжки. Пильна праця над репертуарами вже в українській мові, церковного співу Літургії, Всеношної, на службах великих свят, на Різдво Христове, Великий піст, Великдень, Панахиди та вінчання, вимагала надзвичайно багато часу і для облегшення ми купили друкарську машинку та фото апарат для копіювання і розмноження нот. (писали ми переважно партитури). Вся ця робота була розпочата і зроблена на років десять раньше виданої, вже впорядкованої збірки церковного співу Консисторією Української Прав. Церкви, в Бавнд Бруку.

Даруючи св. Андріївській Колеґії нашу, вже велику бібліотеку нот і церковно-Богослужебних книжок, д-р Л. Гуменюк і я, його дружина, вважаємо, що вся збірка в цілості уявляє собою певну цінність для такої української установи, якою є св. Андріївська Колеґія в Вінніпеґу, і наша праця на славу Божу, не була даремна. Віримо, що талановиті і здібні люди зацікавляться зібраним нами матеріялом і по мірі своїх знань і здібностей, послужать на користь нашій Укр. Православній Церкві. Боже благослови і поможи на все добре!

д-р Антоніна Володимирівна Гуменюк.
Вересень 1975

УСПІХИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

(Закінчення з стор. 2-ої)

ного Інституту. Доки ми таких студій не зорганізуємо, доти наші виступи не будуть на такому рівні, на якому бути повинні.

У конференції не взяли участи росіяни. Коли б нам прийшлось було помірятись із ними, перед нами було б ще важче завдання. Науковці вимагають документації. А з тим без муравлиної підготови важко, і чужі й надалі вважатимуть наших науковців радше за публіцистів.

Закінчуючи цей звіт скажу: українці зорганізували конференцію на поважному науковому рівні. Та, на жаль, ми домінували тільки організаційно, а не інтелектуально. А про те саме йдеться: щоб продати нашу правду на міжнародному ринку, треба сильних її оборонців.

Спроквола впливаємо ми на міжнародні наукові форуми. Десять років тому не було там не то наших голів секцій чи організаторів, але навіть доповідачів. Нині ми там є. Чергове завдання: підвищити якість наших виступів. Поляки дібрали своїх прелеґентів. Наш добір не був надто селективний. Це не во гнів нікому. Це громадське діло.

В Москві почалися відзначування 250-річчя Академії Наук

Москва. — У вівторок, 7 жовтня, тут розпочалися формальні відзначування 250-річчя існування Академії Наук СССР, заснованої царем Петром І-им у 1724-му році. Відзначування мали відбутися в травні 1974-го року, але були відкликані кілька тижнів раніше нібито з уваги на загальні вибори в СССР, які мали проходити місяць пізніше. Західні коментатори припускають, що відкладення святкувань було спричинене побоюванням совєтських властей, що закордонні гості, або совєтські науковці-дисиденти можуть при цій нагоді видвигнути „невигідні" питання про інтелектуальну свободу чи про право на еміграцію. Але під час формального відкриття однотижневих відзначувань у вівторок, 7 жовтня ц.р. не було жадних інцидентів і такі академіки-дисиденти як фізик Андрей Сахаров, математик Ігор Шафаревич та хемік Веніямин Левіч одержали запрошення на святкування.

На формальному відкритті святкувань промовляв генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв, який закликав академіків „більш наполегливо" працювати для добра Совєтського Союзу та комуністичної ідеології. Він закликав науковців виготовити пляни на довшу мету, які мали б спричинитися до більшого розвитку совєтської науки і технології. Хоча Брежнєв не називав жадних інститутів поіменно, то зазначив, що деякі з них виконують свої завдання дуже пиняво та витрачають безкорисно фонди, які призначив їм совєтський уряд. Не зважаючи на цю критику, Брежнєв все одно почепив на прапор Академії Наук СССР другий з черги орден Леніна. Перший раз Академія одержала цей орден в 1969-му році.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР ОКСАНИ КЕРЧ

Йонкерс, Н.Й. — Заходами Об'єднання Жінок Чотирьох Свобід України — Відділ в Йонкерсі тут відбудеться в неділю, 19-го жовтня ц.р. о год. 4-й по полудні в Українському Домі Молоді пир 301 Палісайд евеню, літературний вечір письменниці Оксани Керч. В програмі беруть участь Письменниця і пані Іванна Кононів — читання творів.

ДОПОВІДЬ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Заходами Організації Оборони Чотирьох Свобід України тут в суботу, 18-го жовтня ц. р. о год. 7-й вечором в приміщенні Українського Народного Дому — 140 Проспект евеню, д-р Володимир Савчак виголосить доповідь на тему: „Туманний детант і українська справа". Після доповіді — запити і дискусія.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 18-го ЖОВТНЯ 1975 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні сходини 170 Відд. Т-ва Укр. Січ о год. 6-ій веч. в УНДомі при Фліт вул. — Управа.

НЕДІЛЯ, 19-го ЖОВТНЯ 1975 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Управа.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол., точно, у Вінярського. Проситься чл. прибути. — Ів. Вурний, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Аве. Проситься чл. прибути. В неділю 7 грудня наш Відділ буде відзначати 65-літній Ювілей свого існування. Проситься чл. вже від тепер приготовлятися до свого Ювілею. — В. Марущак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 9-го ЖОВТНЯ 1975 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Пресв. Богородиці 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі, 292 Гадсон Авеню. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — Стелла Гошівська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.